

**Порівняльна таблиця до проекту Закону України****Реєстраційний № 4324**

про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо застосування до засуджених та осіб, які тримаються під вартою, заходів примусового годування

**Автор(и):**

Прем'єр-міністр України Шмигаль Д. А.

**(Друге читання)****Автори остаточної редакції:**

Народні депутати України - члени Комітету Верховної Ради  
України з питань правоохоронної діяльності  
06.07.2022

**Дата розгляду в комітеті:**

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
1	ПРОЕКТ			ПРОЕКТ
2	Закон України			Закон України
3	Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо застосування до засуджених та осіб, які тримаються під вартою, заходів примусового годування _____			Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо застосування до засуджених та осіб, які тримаються під вартою, заходів примусового годування _____
4	Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:			Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:
5	I. Внести до Кримінального процесуального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 9—13, ст. 88) такі зміни:			I. Внести до Кримінального процесуального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 9-13, ст. 88) такі зміни:
6	1) доповнити Кодекс статтею 206 <sup>1</sup> такого змісту:			1. Параграф 1 глави 18 доповнити статтею 206 <sup>1</sup> такого змісту:
7	“Стаття 206 <sup>1</sup> . Ухвала слідчого судді, суду про примусове годування підозрюваного, обвинуваченого, до якого застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою	<b>-1- Н.д. Шпенюв Д. Ю. (р.к. №252)</b>  В пункті 1 законопроекту статтю 206 <sup>1</sup> доповнити новою четвертою частиною наступного змісту: "При розгляді слідчим суддею питання про примусове годування застосовуються положення статті 206 цього Кодексу.";	Відхилено	“Стаття 206 <sup>1</sup> . Ухвала слідчого судді, суду про примусове годування підозрюваного, обвинуваченого, до якого застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою
8	1. До підозрюваного, обвинуваченого, до якого застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою і який заявив про відмову від прийняття їжі, може бути	<b>-2- Н.д. Дирдін М. Є. (р.к. №333)</b>  У частині першій статті 206 <sup>1</sup> Законопроекту слово «прийняття» замінити словами «приймання (прийому)»	Відхилено	1. До підозрюваного, обвинуваченого, до якого застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою і який заявив про відмову від прийняття їжі, може бути

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
	застосоване примусове годування на підставі ухвали слідчого судді, суду. Застосування примусового годування без ухвали слідчого судді, суду забороняється.	<b>-3- Н.д. Шпенюв Д. Ю. (р.к. №252)</b> В пункті 1 законопроекту частину першу статті 206 <sup>1</sup> після слів "примусове годування" доповнити словами "у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку"; <b>-4- Н.д. Шпенюв Д. Ю. (р.к. №252)</b> В пункті 1 законопроекту частині другій статті 206 <sup>1</sup> слово "стислий" виключити або замінити на слово "детальний"; В пункті 1 законопроекту абзаци 1 частини другої статті 206 <sup>1</sup> після слова "голодування" додати слова та знаки ", а також відомості про вжиті прокурором або відповідною установою/закладом заходи для усунення причин відмови від їжі або причини неможливості вжиття таких заходів"; <b>-5- Н.д. Мамка Г. М. (р.к. №147)</b> 2. Клопотання про примусове годування підозрюваного, обвинуваченого, до якого застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, та матеріали, якими воно обґрунтовується, подаються прокурором - процесуальним керівником на підставі відомостей від установи попереднього ув'язнення, закладу охорони здоров'я, погодженого з прокурором з нагляду за додержанням законів у місцях попереднього ув'язнення до місцевого суду, в межах територіальної юрисдикції якого утримується підозрюваний, обвинувачений, та повинні містити короткий виклад обставин, які передували відмові від їжі та голодуванню.	Відхилено  Відхилено  Відхилено	застосовано примусове годування на підставі ухвали слідчого судді, суду. Застосування примусового годування без ухвали слідчого судді, суду забороняється.  2. Клопотання про примусове годування підозрюваного, обвинуваченого, до якого застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, та матеріали, якими таке клопотання обґрунтовується, подаються прокурором на підставі відомостей, отриманих від установи попереднього ув'язнення, закладу охорони здоров'я, до місцевого суду, у межах територіальної юрисдикції якого утримується підозрюваний, обвинувачений. Зазначене клопотання повинно містити стислий виклад обставин, що передували відмові від прийняття їжі та голодуванню.
9	2. Клопотання про примусове годування підозрюваного, обвинуваченого, до якого застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, та матеріали, якими воно обґрунтовується, подаються прокурором на підставі відомостей від установи попереднього ув'язнення, закладу охорони здоров'я до місцевого суду, в межах територіальної юрисдикції якого утримується підозрюваний, обвинувачений. Зазначене клопотання повинне містити стислий виклад обставин, які передували відмові від їжі та голодуванню.			
10	До клопотання обов'язково додається висновок лікаря про те, що підозрюваному, обвинуваченому, який заявив про відмову від прийняття їжі, загрожує значне погіршення стану здоров'я та існує очевидна загроза його життю, що підтверджується відповідними медичними документами, які містять	<b>-6- Н.д. Дирдин М. Є. (р.к. №333)</b> У абзаци другого частини другої статті 206 <sup>1</sup> Законопроекту слово «прийняття» замінити словами «приймання (прийому)» <b>-7- Н.д. Шпенюв Д. Ю. (р.к. №252)</b> В пункті 1 законопроекту частину другу статті 206 <sup>1</sup> доповнити новим абзацом	Відхилено  Відхилено	До клопотання обов'язково додається висновок лікаря про те, що підозрюваному, обвинуваченому, який заявив про відмову від прийняття їжі, загрожує значне погіршення стану здоров'я та існує очевидна загроза його життю, що підтверджується відповідними медичними документами, які містять результати

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
	результати лабораторних, інструментальних та інших необхідних досліджень.	наступного змісту: "Також до клопотання додаються документи на підтвердження вжиття прокурором або відповідною установою/закладом заходів для усунення причин відмови від їжі або причини неможливості вжиття таких заходів."		лабораторних, інструментальних та інших необхідних досліджень.
11	3. Клопотання про примусове годування підозрюваного, обвинуваченого розглядається слідчим суддею, судом невідкладно, але не пізніше ніж через двадцять чотири години з моменту його надходження до суду.			3. Клопотання про примусове годування підозрюваного, обвинуваченого розглядається слідчим суддею, судом невідкладно, але не пізніше 24 годин з моменту надходження такого клопотання до суду.
12	Про час і місце розгляду клопотання повідомляється прокурор, особа, щодо якої вирішується питання про примусове годування, її захисник, керівництво відповідної установи попереднього ув'язнення, закладу охорони здоров'я, а в разі вирішення питання про примусове годування неповнолітнього підозрюваного, обвинуваченого — також відповідні служби у справах дітей.	<b>-8- Н.д. Мамка Г. М. (р.к. №147)</b>  Про час і місце розгляду клопотання повідомляється прокурор-процесуальний керівник, прокурор з нагляду за додержанням законів у місцях попереднього ув'язнення, особа, щодо якої вирішується питання про примусове годування, її захисник, керівництво відповідної установи попереднього ув'язнення, закладу охорони здоров'я, а в разі вирішення питання про примусове годування неповнолітнього підозрюваного, обвинуваченого — також батька або матір, усиновлювача або законного представника та відповідні служби у справах дітей.	Враховано частково	Про час і місце розгляду клопотання повідомляються прокурор, особа, стосовно якої вирішується питання про примусове годування, її захисник, керівництво відповідної установи попереднього ув'язнення, закладу охорони здоров'я, а в разі вирішення питання про примусове годування неповнолітнього підозрюваного, обвинуваченого — також батько або матір, усиновлювач або законний представник та відповідні служби у справах дітей.
13	Неприбуття в судові засідання осіб, які були належним чином поінформовані про місце та час розгляду клопотання, не перешкоджає проведенню розгляду, крім випадків, коли їх участь визнана слідчим суддею, судом обов'язковою або особа повідомила про поважні причини неприбуття.	<b>-9- Н.д. Дирдін М. Є. (р.к. №333)</b>  У абзаці третьому частини третьої статті 206 <sup>1</sup> Законопроекту після слів «не перешкоджає проведенню» доповнити словом «судового»	Відхилено	Неприбуття в судові засідання осіб, які були належним чином повідомлені про місце та час розгляду клопотання, не перешкоджає проведенню розгляду, крім випадків, якщо участь таких осіб визнана слідчим суддею, судом обов'язковою або якщо особа повідомила про поважні причини неприбуття.
14	Розгляд клопотання про примусове годування підозрюваного, обвинуваченого може бути проведений у режимі відеоконференції.			Розгляд клопотання про примусове годування підозрюваного, обвинуваченого може бути проведений у режимі відеоконференції.
15	За клопотанням підозрюваного,	<b>-10- Н.д. Стефанчук Р. О. (р.к. №2)</b>	Враховано	За клопотанням підозрюваного,

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
	обвинуваченого, щодо якого вирішується питання про примусове годування, або його захисника слідчий суддя, суд уповноважений викликати іншого лікаря для встановлення стану здоров'я підозрюваного, обвинуваченого та існування очевидної загрози його життю, спричиненої відмовою від прийняття їжі.”;	<p>Останній абзац пункту 1 розділу I законопроекту викласти у такій редакції:</p> <p>«За клопотанням підозрюваного, обвинуваченого, щодо якого вирішується питання про примусове годування, або його захисника слідчий суддя, суд уповноважений викликати іншого лікаря для встановлення стану здоров'я підозрюваного, обвинуваченого та існування очевидної загрози його життю, спричиненої відмовою від прийняття їжі, та забезпечити лікарю можливість ознайомитися з матеріалами, якими обґрунтовується необхідність примусового годування. У такому разі слідчий суддя, суд відкладає розгляд клопотання на строк, необхідний для явки лікаря, але не більше ніж на двадцять чотири години.».</p> <p>Обґрунтування: Пропонується доповнити відповідне положення законопроекту вказівкою на те, що інший лікар, викликаний судом для встановлення стану здоров'я підозрюваного, обвинуваченого та існування очевидної загрози його життю, спричиненої відмовою від прийняття їжі, повинен мати можливість ознайомитися з матеріалами, якими обґрунтовується необхідність примусового годування. В іншому випадку такий лікар не зможе надати свій висновок суду і його формальний виклик не має жодного сенсу. Також запропоновано передбачити можливість відкладення судом розгляду клопотання про примусове годування на строк, необхідний для явки іншого лікаря за викликом, але не більше ніж на двадцять чотири години. Така пропозиція з одного боку унеможливить необґрунтоване затягування судового розгляду відповідного клопотання, з іншого боку треба розуміти, що викликаний лікар не може прибути в приміщення суду миттєво, тому існує</p>		обвинуваченого, стосовно якого вирішується питання про примусове годування, або його захисника слідчий суддя, суд уповноважений викликати іншого лікаря для встановлення стану здоров'я підозрюваного, обвинуваченого та існування очевидної загрози його життю, спричиненої відмовою від прийняття їжі, та забезпечити лікарю можливість ознайомитися з матеріалами, якими обґрунтовується необхідність примусового годування. У такому разі слідчий суддя, суд відкладає розгляд клопотання на строк, необхідний для явки лікаря, але не більше ніж на 24 години.

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
16		<p>об'єктивна потреба відкласти судовий розгляд..</p> <p><b>-11- Н.д. Стефанчук Р. О. (р.к. №2)</b></p> <p>Пункт 1 розділу І законопроекту доповнити двома абзацами такого змісту:</p> <p>«За наслідками розгляду клопотання слідчий суддя, суд постановляє ухвалу про примусове годування підозрюваного, обвинуваченого, до якого застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, або про відмову у ньому, якщо прокурор не доведе наявність обставин, передбачених частиною другою цієї статті. Така ухвала може бути оскаржена в апеляційному порядку прокурором, підозрюваним, обвинуваченим чи захисником. Подання апеляційної скарги зупиняє набрання ухвалою законної сили, але не зупиняє її виконання.</p> <p>Строк дії ухвали про примусове годування підозрюваного, обвинуваченого, до якого застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, не може перевищувати тридцяти днів. У разі необхідності строк примусового годування може бути продовжений слідчим суддею, судом за клопотанням прокурора та за наявності обставин, передбачених частиною другою цієї статті.».</p> <p>Обґрунтування: У висновку Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності від 23.12.2020 на проєкт реєстр. № 4324 та під час виступу голови підкомітету Комітету з питань правоохоронної діяльності Яцик Ю.Г. з цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України 09.09.2021 було зазначено про необхідність законодавчого закріплення положень щодо можливості оскарження ухвали слідчого судді, суду про примусове годування підозрюваного, обвинуваченого, до</p>	Враховано	<p>За результатами розгляду клопотання слідчий суддя, суд постановляє ухвалу про примусове годування підозрюваного, обвинуваченого, до якого застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, або про відмову від примусового годування, якщо прокурор не доведе наявність обставин, передбачених частиною другою цієї статті. Така ухвала може бути оскаржена в апеляційному порядку прокурором, підозрюваним, обвинуваченим чи його захисником. Подання апеляційної скарги зупиняє набрання ухвалою законної сили, але не зупиняє її виконання.</p> <p>Строк дії ухвали про примусове годування підозрюваного, обвинуваченого, до якого застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, не може перевищувати 30 днів. У разі необхідності строк примусового годування може бути продовжений слідчим суддею, судом за клопотанням прокурора та за наявності обставин, передбачених частиною другою цієї статті”.</p>

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		<p>якого застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою. З огляду на викладене, пропонуємо доповнити статтю 206-1 КПК України (в редакції законопроекту) новими положеннями, що комплексно визначатимуть низку взаємопов'язаних питань, зокрема постановлення слідчим суддею, судом ухвали за результатами розгляду клопотання про примусове годування, право на апеляційне оскарження такої ухвали, особливості її виконання, строк дії ухвали та можливість його продовження. При цьому перелік ухвал слідчого судді, що можуть бути оскаржені в апеляційному порядку під час досудового розслідування, передбачено у ст. 309 КПК України. Згідно з ч. 3 цієї статті скарги на інші ухвали слідчого судді оскарженню не підлягають і заперечення проти них можуть бути подані під час підготовчого провадження в суді. Водночас у ч. 3 ст. 392 КПК України закріплено, що в апеляційному порядку також можуть бути оскаржені ухвали слідчого судді у випадках, передбачених цим Кодексом. У зв'язку з викладеним та з урахуванням положень ч. 1 ст. 116 Регламенту Верховної Ради України, пропонується викласти відповідні положення щодо оскарження ухвал про примусове годування не шляхом доповнення статей 309 та 392 КПК України, а в окремій статті 206-1 КПК України, що спеціально присвячена питанням ухвали слідчого судді, суду про примусове годування підозрюваного, обвинуваченого, до якого застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою. Такий самий підхід пропонується застосувати й щодо особливостей виконання відповідних ухвал у разі їх оскарження. Адже згідно з ч. 2 ст. 400 КПК України подання апеляційної скарги на окремі види ухвал слідчого судді, суду зупиняє набрання ними законної сили, але не зупиняє їх виконання, крім випадків,</p>		

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		встановлених цим Кодексом. Необхідність встановлення граничного тридцяти денного строку дії ухвали суду про примусове годування зумовлена тим, що такий захід обмежує особисту недоторканність особи. Тому він, як і будь-які інші обмеження прав і свобод людини, повинен мати виключно тимчасовий (строковий) характер. Крім того, пропонується передбачити можливість продовження строку примусового годування у разі необхідності.		
17	2) частину першу статті 537 доповнити пунктом 7 <sup>1</sup> такого змісту:			2. Частину першу статті 537 доповнити пунктом 7 <sup>1</sup> такого змісту:
18	“7 <sup>1</sup> ) про застосування до засуджених примусового годування;”;			“7 <sup>1</sup> ) про застосування до засуджених примусового годування”.
19	3) пункт 1 частини другої статті 539 після слів “перебуває на лікуванні),” доповнити цифрами “7 <sup>1</sup> ”.			3. У статті 539:
20		<b>-12- Н.д. Стефанчук Р. О. (р.к. №2)</b>  Розділ І законопроекту доповнити новим пунктом четвертим такого змісту: «4) абзац перший частини п'ятої статті 539 доповнити новим реченням такого змісту: «За клопотанням засудженого, щодо якого вирішується питання про примусове годування, або його захисника суд уповноважений викликати іншого лікаря для встановлення стану здоров'я засудженого та існування очевидної загрози його життю, спричиненої відмовою від прийняття їжі, та забезпечити лікарю можливість ознайомитися з матеріалами, якими обґрунтовується необхідність примусового годування. У такому разі суд відкладає розгляд клопотання на строк, необхідний для явки лікаря, але не більше ніж на двадцять чотири години.»».	Враховано	1) у пункті 1 частини другої цифри “13 <sup>1</sup> ,14” замінити цифрами “7 <sup>1</sup> ,13 <sup>1</sup> ,14”; 2) абзац перший частини п'ятої доповнити двома реченнями такого змісту: “За клопотанням засудженого, стосовно якого вирішується питання про примусове годування, або його захисника суд уповноважений викликати іншого лікаря для встановлення стану здоров'я засудженого та існування очевидної загрози його життю, спричиненої відмовою від прийняття їжі, та забезпечити лікарю можливість ознайомитися з матеріалами, якими обґрунтовується необхідність примусового годування. У такому разі суд відкладає розгляд клопотання на строк, необхідний для явки лікаря, але не більше ніж на 24 години”;
		Обґрунтування: Відповідно до законопроекту, що був прийнятий у першому читанні, передбачено можливість слідчого судді, суду за клопотанням підозрюваного, обвинуваченого, щодо якого вирішується		

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
21		<p>питання про примусове годування, або його захисника здійснити виклик іншого лікаря для встановлення стану здоров'я підозрюваного, обвинуваченого та існування очевидної загрози його життю, спричиненої відмовою від прийняття їжі. З метою уніфікації відповідних положень зазначена гарантія також має поширюватися й на засуджених, щодо яких вирішується питання про примусове годування. Тому пропонується доповнити статтю 539 КПК України відповідними положеннями.</p> <p><b>-13- Н.д. Стефанчук Р. О. (р.к. №2)</b></p> <p>Розділ I законопроекту доповнити новим пунктом п'ятим такого змісту:</p> <p>«5) частину шосту статті 539 доповнити новим абзацом такого змісту:</p> <p>«Строк дії ухвали про примусове годування засудженого не може перевищувати тридцяти днів. У разі необхідності строк примусового годування може бути продовжений судом за клопотанням прокурора та за наявності обставин, передбачених частиною другою статті 206-1 цього Кодексу. Подання апеляційної скарги на ухвалу про примусове годування засудженого зупиняє набрання нею законної сили, але не зупиняє її виконання.»».</p> <p>Обґрунтування: Необхідність встановлення граничного тридцяти денного строку дії ухвали суду про примусове годування зумовлена тим, що такий захід обмежує особисту недоторканність особи. Тому він, як і будь-які інші обмеження прав і свобод людини, повинен мати виключно тимчасовий (строковий) характер. Крім того, пропонується передбачити можливість продовження строку примусового годування у разі необхідності.</p>	Враховано	<p>3) частину шосту доповнити абзацом другим такого змісту:</p> <p>“Строк дії ухвали про примусове годування засудженого не може перевищувати 30 днів. У разі необхідності строк примусового годування може бути продовжений судом за клопотанням прокурора та за наявності обставин, передбачених частиною другою статті 206<sup>1</sup> цього Кодексу. Подання апеляційної скарги на ухвалу про примусове годування засудженого зупиняє набрання ухвалою законної сили, але не зупиняє її виконання”.</p>
22	II. Прикінцеві положення			II. Прикінцеві положення



№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
23	1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.			1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.
24	2. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом:			2. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом:
25	привести власні нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;			привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;
26	забезпечити приведення нормативно-правових актів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади у відповідність із цим Законом.			забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.



ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Іонушас Сергій Костянтинович

Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000D0512F00D41E8F00

Дійсний до: 26.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України  
№ 04-27/3-2022/113433 від 13.07.2022

